

Reveil

Er is een verschuiving gaande in de mentaliteit van de volkstuinters. Ze zijn mondiger geworden; mondig als in competent en zelfbewust. Ze zijn kritischer geworden, niet persé op de buitenwacht, maar met zelfreflectie op de eigen kwaliteit en eigen kunnen. Volkstuinters leren zichzelf en hun mogelijkheden steeds beter op waarde te schatten. Ze zijn ambitieus -en terecht- maar verliezen daarbij de realiteitszin niet uit het oog.

Dit vindt zijn weerslag in een ontwikkeling van aard en wezen van de tuinparken. Omdat er vernieuwend naar gekeken en over gedacht wordt, krijgen veranderingen die verbeteringen zijn een kans om wortel te schieten. Meer openheid, meer naar buiten gericht, gastvrijer, daarmee begint het.

Soms kan een tuinpark zonder slag of stoot en bij acclamatie van alle leden deze wending naar de toekomst maken. Soms ook is het een proces waarin in het begin eenlingen de aanjagers zijn en waarin druppelsgewijs innovatieve ideeën opgepikt worden totdat een kritische massa is bereikt en de wending kan plaatsvinden. Dit soort mensen, die aanvankelijk tegen de stroom in lijken te gaan maar wier visie een tuinpark inspireert tot opschalen, verdienen respect. Wegbereiders, trendsetters en pioniers zijn noodzakelijk om vooruitzicht te behouden.

Ook om die reden heeft het AVVN nieuwe ontwikkelingen in gang gezet en voor de sector en voor afzonderlijke verenigingen resultaten behaald die hun situatie verbeterd en hun positie gevestigd hebben. Gestaa en zeker zijn tuinparken niet meer de plaatsen waarop gebouwd moet worden, maar gewoon op verbouwd moet blijven worden. Ze worden gewaardeerd en geaccepteerd als groene bouwstenen die het fundament zijn voor de sociaal-maatschappelijke en natuurlijke infrastructuur in stad, dorp en wijk. Ze doen de leefbaarheid in de omgeving met sprongen stijgen, bieden rust, ruimte en recreatie in de hectiek van alledag en hebben een educatieve voorbeeldfunctie voor oud en vooral jong. Volkstuinters zijn gelukkig in en met hun tuinen en trots op hun hobby. Ze zijn van grote betekenis voor de natuur en het verstedelijkt milieu. En daar zijn honderduizenden buurtbewoners het hartgrondig mee eens.

Belangenbehartiging = noodzaak

In een Utopia kunnen we nu op onze lauweren gaan rusten, de missie is vervuld. Maar...zover is het nog niet. De dagelijkse praktijk wijst anders uit. We moeten in beweging blijven, anders worden we door de ontwikkelingen ingehaald. Niet iedereen is altijd even verguld met tuinparken, vooral niet als die op lucratieve bouwlocaties liggen of soms gewoon in de weg lijken te liggen. Het zijn te vaak de gemeentelijke beleidsbepalers die nog niet overtuigd zijn van de waarde van volkstuinten voor de gebruikers en de meerwaarde voor de samenleving. Het had er het afgelopen jaar wel eens van weg dat onze groene stoffering op hen overkomt als een schoffering en dat men zich in alle bochten wringt om de volkstuinten weg te bestemmen. Het AVVN staat paraat om samen met u uw dierbare belangen te verdedigen. Dankzij onze jarenlange ervaring hebben wij daarvoor een batterij aan technieken en strategieën op kunnen bouwen, die we al naar gelang de situatie op maat inzetten. Maar hoe dan ook, onze inzet vindt altijd zijn oorsprong in een en dezelfde grondslag: knokken. Knokken voor het voortbestaan van de vereniging, van het tuinpark en van de tuinen. Knokken voor de onbekommerde uitoefening van uw bestuursfunctie en voor een prettige en onbezorgde hobby van uw leden.

Onze belangenbehartiging heeft nooit onrealistische doelen of verwachtingen. Alleen maar zonder meer "Nee" blijven roepen en de hakken in het zand zetten werkt averechts en roept wrevel op waarmee op langere termijn de vereniging niet gediend is. Een enkele keer kan het onontkoombaar zijn dat er een herschikking van het tuinpark moet plaatsvinden. Dat dit soms voorkomt, kan zeer uiteenlopende redenen hebben waarbij in lang niet alle gevallen sprake is van onbillijkheid of

onredelijkheid van overheidswege. Helaas maken wij nog te vaak mee dat wij niet tijdig bij een bedreiging betrokken zijn geworden, en dus niet maximaal onze preventieve invloed hebben kunnen aanwenden.

Iedere dag wel hebben wij persoonlijk of telefonisch contact met verenigingen waarvan hun tuinpark (deels) op de korrel ligt. In Beverwijk hebben we de inrichting en ingebruikneming van een nieuw complex begeleid, in Gouda een gedeeltelijke herplaatsing met succes en tot ieders tevredenheid afgerond en bij een handvol andere verenigingen zijn wij in 2009 verwikkeld in een mogelijke her- of verplaatsingsoperatie. Dit omvat processen en procedures die zich over meerdere jaren uitstrekken en waarbij afgelopen jaar nog geen daadwerkelijke besluitvorming plaatsvond.

Mocht een tuinpark niet langer op de bestaande plek gehandhaafd kunnen worden, dan is het eerste en vooralsnog belangrijkste doel om het voortbestaan van de vereniging te waarborgen door een nieuwe locatie te bedingen, waarbij wij ons inspannen om die te verkrijgen onder betere condities, en met betere uitgangspunten en voorzieningen. Menigmaal kunnen we de verplaatsing van een tuinpark afwenden door constructief en creatief mee te werken aan een herschikking van de tuinen, integratie van nieuwe functies en versterking van het recreatief medegebruik, zoals bij de Erasmuszone in Den Haag. Ook is dit minimaal onze inzet bij het bedreigde Langs de Akker in Amstelveen. In alle gevallen is ons er veel aan gelegen om de schade en overlast tot een minimum te beperken en dankzij onze taxatieservice goede schadeloosstellingen voor de gedupeerden -vereniging en leden- te bewerkstelligen. Dat wij hierin meestal weten te slagen, kan mede dankzij onze jarenlange ervaring en gebruikmaking van een optimaal netwerk.

Zowel in absolute als relatieve aantallen blijven daardoor verplaatsingen gelukkig een uitzondering. En het moet gezegd: mede ook omdat besturen waakzaam zijn en ons al vroeg bij processen betrekken. Het is dan ook uitermate belangrijk dat bij de eerste signalen dat er iets op handen is als een inrichtings-, gebieds- of structuurvisie er bij ons aan de bel getrokken wordt.

Wegverbreding, spoorwegaanleg, huizenbouw, bedrijvenvestiging, allemaal waren deze bedreigingen in 2009 manifest. Belangenbehartiging is een delicaat proces, met name als er naast de gemeente een complicerende tweede "tegenpartij" bij betrokken is als Prorail, de provincie of rijksdiensten, maar vooral ook een taai proces, waarbij een lange adem vereist is als de onderhandelingen zich over meerdere jaren uitstrekken. Niet zelden is het twee pasjes naar voor, een pasje naar achter. Het is de kunst om de druk op de ketel te houden en resultaten te bereiken. De belangen die op het spel staan zijn groot, uiteraard vanwege de economische waarde van de bezittingen, maar minstens zo belangrijk is de emotionele binding van de leden met hun tuinen. Het is zaak om gevoelens van onrust en ongerustheid te kanaliseren en op de juiste momenten gedoseerd te mobiliseren, bijvoorbeeld tijdens een informatieve raadsvergadering of een gecharterd bezoek van politici aan het tuinpark. Vanuit het vogelperspectief van de professionele organisatie zijn er altijd oplossingen, soms onvermoed en soms zonneklaar - want sleutelgatvisies kennen we niet. Daarvoor is de problematiek keer op keer telkens te geschakeerd en verschillend.

Advies & Bijstand

De basis van langdurig tuinplezier wordt gevormd door een solide en meerjarige huurovereenkomst. We hebben in 2009 weer diverse verenigingen in woord en daad bijgestaan in de contractonderhandelingen met de grondeigenaar. De gemeente Ede is bereid om voor het tuincomplex De Koekelt een langlopende overeenkomst te tekenen onder de voorwaarde dat deze transformeert in een duurzaam tuinpark met voorzieningen voor multifunctioneel gebruik. Vooral een uitdaging omdat het nog een traditioneel moestuincomplex betreft. Samen met Alterra UR Wageningen en ons zijn de Edese tuinders aan de slag om een innovatief voorbeeldproject te realiseren. De beperkte ruimte die de gemeente daartoe biedt is vooralsnog een complicerende factor.

In veel gemeenten hebben we het afgelopen jaar met bestuurders, politici en ambtenaren om tafel gezeten. Waar nog geen expliciete ontwikkeling en formulering van volkstuinenbeleid is, blijven wij hen daartoe aansporen. We zijn onverminderd voorstander van beleid waarin de ruimtelijke, sociale, financiële en recreatieve aspecten en vraagstukken van de tuinparken zijn opgenomen en dat tot uitdrukking komt in langdurige huurovereenkomsten en opname in bestemmingsplannen.

Daar waar overeenkomsten vigeren, houden we de vinger aan de pols en gemeenten aan hun verplichtingen. Dat kan variëren van een aanzegging tot het onderhoud van een enkele sloot tot de complete coördinatie van het (achterstallig)onderhoudsoperaties zoals in Haarlem en Utrecht het geval is. In diverse gemeenten, waaronder Den Haag en Utrecht zijn wij betrokken bij de advisering en begeleiding van het moderniseren van de tuinparken via onder andere ruimtelijke en functionele integratie en intensivering van de gebruiksfuncties, voortvloeiend uit de financiële impulsen van het Stimuleringsfonds Volkstuinen.

En dan is er nog de helpdeskfunctie van het AVVN, waar dagelijks dankbaar gebruik van gemaakt wordt. Duizenden vragen van honderden bestuursleden die persoonlijk, via telefoon of email of bij brief de weg naar ons vonden. Het is een uitermate breed scala aan consultaties, variërend van een complex advies tot verzoek om toetsing of second opinion, maar heel vaak terug te voeren op de uitvloeiselen van de wirwar van wet- en regelgeving die rechtstreeks of indirect op volkstuinen van toepassing zijn. Geen vraag is ons teveel, en dankzij onze jarenlange ervaring en ons uitgebreide netwerk zijn onze adviezen accuraat en op maat. Sommige vragen, met name als het om interne verenigingsaangelegenheden betreft behoeven nauwgezette procesbegeleiding of follow-up. Wij beschikken daartoe over veel kennis en ervaring.

Opheldering van een vraag is als een verenigingsbestuur -hoe kundig ook- er alleen voor staat vaak een hele opgave. Voor ons is het ons dagelijks werk. Het geeft ons voldoening om alle vragen naar tevredenheid te beantwoorden en uw problemen voor te zijn of op te lossen. Daar zijn wij voor. Wij zijn er voor u, voor onze 216 verenigingen, bonden en tuingroepen en hun 24.745 hobbytuinders.

Het AIC voor Tuin en Natuur

Het AVVN is een landelijke organisatie en we zijn dan ook overal in het land te vinden. Maar onze thuisbasis, met de nadruk op thuis, ligt in Utrecht, Leidsche Rijn: in ons Activiteiten en Informatiecentrum, oftewel ons AIC. Hier houden wij kantoor, hier ontvangen wij onze leden, hier houden wij voorlichtingsbijeenkomsten en doeactiviteiten voor onze verenigingen, hobbytuinders, buurtbewoners en andere tuinenthousiastelingen.

De activiteiten in 2009

In zijn eerste volle kalenderjaar heeft het AIC bewezen een schot in de roos te zijn, waarmee we ons beleidsspeerpunt "informatie & voorlichting" hebben aangescherpt. Ons pakket 2009 bood voor ieder wat wils, waarbij natuurlijk altijd volop de relatie met tuin en/of natuur aan bod kwam.

Exclusief voor bestuur en kader van onze verenigingen hielden wij een

- Themabijeenkomst Statuten en Reglementen o.l.v. huisadvocaat F.C. Kollen

Voor al onze vrijwilligers hadden we

- een eindejaarsbijeenkomst

Voor onze Keurmerkverenigingen organiseerden wij

- De terugkomdag Natuurlijk Tuinieren

Voor deelnemers aan het partnerprogramma van het Congres was er een

- workshop plantenontwerpen

Tijdens de Zomertuinmarkt aansluitend aan het Congres waren er

- Speelse miniworkshops voor kinderen

Speciaal voor inwoners van Leidsche Rijn hielden wij een

- Vijfdelige basiscursus natuurlijk tuinieren
- Tuintekeningwedstrijd voor de schooljeugd
- Halloweenparty voor kinderen en hun (groot)ouders

Voor buurtbewoners en alle lezers van De Tuinliefhebber organiseerden wij een

- Minicursus Bloeiende Borders.
- Minicursus Kruidentuin
- Minicursus Geveltuinen
- Minicursus Snoeien
- Workshop Natuurlijke kerstdecoraties voor in de tuin
- Themabijeenkomst Composttoiletten
- Oogstfeest met demonstraties en proeverij
- En natuurlijk de Zomertuinmarkt op 20 juni

De zomertuinmarkt

Het meest prominente evenement van het afgelopen jaar was de zomermarkt, aansluitend aan het Congres, waar vele honderden geïnteresseerden zich konden laven aan een overvloed aan praktische en soms onvermoede kennis, tips en producten om het tuinieren te verlevendigen. Het buitenterrein stond vol met marktkramen van allerlei plaatselijke en landelijke organisaties en bedrijven, die precies datgene aanprezen waar tuinliefhebbers nou eens belangstelling voor hebben. De zomertuinmarkt was een happening van gelijkgestemde tuinliefhebbers, en bood het AIC exact dat wat we ons voorstellen: als dé plek voor ontmoeting van volkstuinters.

Bezoekers nuttigden de uitgedeelde lunchpakketten in de tuin rond het AIC of binnen. Sommigen waren hier voor het eerst en lieten zich belangstellend informeren over de functie, inrichting en mogelijkheden van het pand. In de loop van de middag werd het nog drukker, omdat de zomermarkt ook toegankelijk was voor buurt- en wijkbewoners en de bezoekers verdrongen zich aan de uitgekende variëteit aan kramen.

Overige belangstelling

Naast de aangekondigde en geplande publieksactiviteiten mogen we ons ook verheugen in spontane bezoeken van wijkbewoners, passanten of andere belangstellenden, die verrast zijn door de architectuur van het AIC of benieuwd zijn naar onze voorlichtingsmiddelen. Speciaal voor dit soort gasten biedt "tuinshop" met nicheproducten voor in de tuin een uitkomst. In de zomer ontvingen wij een delegatie van onze zusterorganisatie in Japan. In september huurde het projectbureau Leidsche Rijn ons AIC voor een voorlichtingsbijeenkomst. Ook was er aanloop en waardering voor de twee tijdelijke kunstexposities in de Gerard Mostertzaal, van de Vleutense fotograaf Job Groot over Utrechtse volkstuinten en van de Utrechtse houtkunstenaar Jules Enneking met tuinbeelden.

De Tuin

Met de gemeente Utrecht (afdeling Natuur en Milieucommunicatie - NMC) hebben wij de afspraak dat deze primair verantwoordelijk is voor de buitenruimte rondom ons AIC en dat wij over en weer van elkaars faciliteiten gebruik kunnen maken. Dit partnership heeft in 2009 zijn nut bewezen. Begin van het jaar heeft een tuinarchitecte een inrichtingsplan gemaakt, waarbij wij ook nauw betrokken waren.

In april konden de schooltuinen in gebruik genomen worden en werd de aanvang gemaakt met de beplanting van de wijkontmoetingstuin en de border voor ons AIC. Dit gebeurde onder andere met de inzet van schoolkinderen, onder begeleiding van NMC en van ons.

In de vroege zomer heeft de tuin zijn voorlopig beslag gekregen, met vaste planten, veel bloeiende een- en tweejarigen en een gazon annex speelweide. De tuin blijft nog in opbouw, het komend jaar zal gefocust worden op de vlindervriendelijke beplanting op de heuvel in de speelweide. Inmiddels is er ook een composthoek ingericht en is in het fruitbomenveldje het nodige tuinmeubilair geplaatst. Er is zeer geregeld aanloop in de tuin, met name als er in en rondom de kas en het stookhok activiteiten zijn. Het is helemaal een levendige bedoening als schoolklassen aan de slag gaan in de schooltuinen.

De samenwerking met NMC is uitstekend. De medewerkers maken geregeld gebruik van de Gerard Mostertzaal in ons AIC en de schoolkinderen van de toilet- en wasgelegenheid buitenom. Op onze beurt gebruiken wij de buitenruimte voor als instructie- en voorlichtingsgelegenheid voor onze activiteiten en als ruimte voor de buitenactiviteiten.

Het eerste volle jaar in het AIC was een geweldig jaar. Het is een fantastische accommodatie die uitermate geschikt blijkt voor het verwezenlijken van doelstellingen om de kwaliteit van het tuinieren te bevorderen en de bekendheid van het AVVN te vergroten.

Het kantoor

Het AIC is bovenal ook een heerlijke en gezonde werkplek. Hier is immers de domicilie van het AVVN-bestuur en het honk van onze consuls en overige vrijwilligers en freelancers. Hier is ook het kantoor van de zes professionals die de AVVN-activiteiten organiseren, aansturen en begeleiden, als wel de plaats van waaruit de belangenbehartiging, advies en bijstand worden gecoördineerd.

Met de noodzakelijke communicatieapparatuur waren er wat aanloopp problemen. In maart heeft KPN eindelijk zorggedragen voor vaste aansluitingen voor telefoon, fax en internet in het kantoor, nadat wij daartoe een rechtszaak in gang hadden gezet. Het nieuwe ledenadministratiesysteem, waarmee verenigingen in staat worden gesteld via internet hun eigen ledenadministratie bij te houden, heeft ons in 2009 veel hoofdbrekens bezorgd. De toepassing is door systeemfouten buiten onze schuld menigmaal uit de lucht geweest. Omdat de leverancier ondanks herhaaldelijke toezegging geen verbetering kon bewerkstelligen, hebben wij uiteindelijk het vertrouwen in hem opgezegd en een nieuwe functionaliteit laten ontwikkelen. Deze is zelfs gebruiksvriendelijker en is in november 2009 probleemloos en vooralsnog storingsvrij van start gegaan.

De websites

Verleden jaar kondigden we al aan dat we onze voorlichtingsfunctie telkens meer wilden verdiepen en verbreden en dat konden we november 2009 realiseren door de introductie van onze vernieuwde website en een geheel nieuwe website voor kinderen: Pieperstek.

Met onze vernieuwde website avvn.nl zijn wij er bovendien in geslaagd om de dienstverlening naar de individuele tuinders van onze verenigingen een extra impuls te geven. Via een logincode die in De Tuinliefhebber staat kan men exclusief toegang krijgen tot een schat aan gratis kennis en informatie over tuinieren en aanverwante zaken, die eerder alleen uit onze roemrijke serie Groentjes te vernemen was. Maar ook op het algemeen toegankelijk deel van de website staat een enorme hoeveelheid aan nieuwe informatie over onze hobby, onder kopjes als natuurlijk tuinieren, bodem & bemesting, planten, dieren in de tuin en de natuurvriendelijke moestuin. Helemaal nieuw is het item *vraag en antwoord*, waar overzichtelijk gerangschikt in een aantal categorieën, een groot aantal vragen en antwoorden staat met betrekking tot milieuvriendelijk tuinieren. Nieuw is ook de groene agenda en ons overzicht met aangesloten verenigingen, waar ze standaard met adres, een googlemaps applicatie en (indien

beschikbaar) een weblink vermeld staan. Op aanvraag kan de verenigingsinformatie uitgebreid worden.

Het was een lang gekoesterde wens om ook kinderen nadrukkelijker bij onze missie te betrekken, indachtig de Pieperspagina's in De Tuinliefhebber. Dat heeft geresulteerd is een leuke, vrolijke website voor de jeugd genaamd www.pieperstek.nl. Kinderen vinden er allerlei leerzame informatie over de natuur, seizoenswisseling, planten en dieren, het weer, de moestuin, het kweken van groenten en bloemen en nog veel meer. Met deze informatie willen we de kinderen niet alleen nuttige kennis aanreiken, maar ze vooral ook stimuleren buiten in de tuin en in de natuur op ontdekkingstocht te gaan en daarbij ogen, oren, neus en andere zintuigen goed de kost te geven.

Voorlichting

De Tuinliefhebber is het vlaggenschip van onze gedrukte voorlichting. Maar liefst 48 pagina's vol met verrassende en hoogwaardige informatie over de bonte wereld van tuinieren met groente, fruit, bloemen en planten en vooral ook, met de natuur! Zowel de artikelen als de rubrieken geven een seizoensactuele inkijk hoe we nog meer van onze hobby kunnen genieten. De winteruitgave van 2009 is de laatste die in de bekende opmaak is verschenen. Vanaf volgend jaar maken we met een restyling weer een nieuwe kwaliteitsprong. De Tuinliefhebber wordt automatisch naar de leden van onze verenigingen verstuurd en telt daarnaast 1.100 losse abonnees.

Door de rubriek "**Vraag het Ons**" van de Tuinliefhebber, maar ook via andere kanalen, krijgen en beantwoordden we tientallen groene vragen. **De Vriendenkring Natuurlijk Tuinieren** telt 1.122 leden die onder meer de periodiek verschijnende digitale themanieuwsbrief - in 2009 4 maal- krijgen toegestuurd. Voor onze besturen kennen we een eigen **digitale nieuwsbrief**, die 9 maal in 2009 is verstuurd.

Sinds begin 2009 is het voor individuele tuinders vooralsnog niet meer mogelijk om bij ons een tuinbestedingsadvies te verkrijgen. Een doorstart van deze dienst hebben wij in onderzoek. De **Tuinbestedingsactie**, in samenwerking met bureau Landbouwcommunicatie, wordt wel voor en op verzoek van verenigingen ingezet, als ook voor projecten. Zo hebben wij in opdracht van de gemeente Utrecht en het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden voor de Utrechtse volkstuinters een communicatieproject over schoon oppervlakte- en grondwater uitgevoerd. Hoogtepunt in de voorlichtingsbijeenkomsten was de presentatie "bodem en bemesting" en aansluitend de workshop grondmonsteronderzoek. Bijna 200 volkstuinters hebben hieraan deelgenomen. Voor verenigingen hebben wij ook andere **voorlichtingspresentaties** verzorgd, met als onderwerpen de ecologische moestuin, natuurlijk tuinieren of medegebruik van het tuinpark. Ook waren wij op diverse **algemene vergaderingen** te gast om ten overstaan van de leden het reilen en zeilen van het AVVN uit de doeken te doen.

Wat **persvoorlichting** betreft: Bijna alle landelijke dagbladen (Telegraaf diverse malen; Trouw, AD, NRC en Volkskrant) en een keur aan regionale kranten besteedden aandacht aan ons en onze hobby. Aandachtstrekkingen waren onze betrokkenheid bij het Stimuleringsfonds voor Volkstuinen en de vernieuwde belangstelling voor volkstuinters, al dan niet vanwege de kredietcrisis. Verder verschenen wij o.a. in de tijdschriften Spaarmotief van de ASN-bank, Holland Health van de KLM, en het Vrom-magazine. Ook maakten wij onze opwachting in het RTL-nieuws. Tenslotte besteedden de Utrechtse media ruimschoots aandacht aan onze activiteiten in het AIC.

LCK en Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren

De Landelijke Complexen Keuring (**LCK**) beoordeelt verenigingen over aanzien, beheer en onderhoud op het tuinpark en adviseert over verbetering op die onderdelen. De LCK kent vier beoordelingscategorieën, oplopend van 1 tot 4. De deelnemers aan de LCK 2009 waren:

Deelnemers LCK 2009

De Hofgeest uit Santpoort-Noord	Categorie 4
Florence Nightingale uit Den Haag	Categorie 4
Wijkeroog uit Velsen-Noord	Categorie 4
Flora's Hof uit Utrecht	Categorie 3
De Zuiderhof uit Rotterdam	Categorie 3
IJmond uit Santpoort-Noord	Categorie 3
Stevensgaarden uit Nijmegen	Categorie 3
De Uithof uit Den Haag	Categorie 3
De Driehoek uit Utrecht	Categorie 3
Kweeklust uit Amsterdam	Categorie 3

Met het begeleidingsproject **Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren** stimuleert het AVVN het natuurlijk tuinieren in verenigingsverband en op tuinparkniveau. In dit 2-jarige advies- en begeleidingsproject werken wij samen met het IVN, De Kleine Aarde, de KNNV en de Stichting Natuurverrijking. Doel is het bereiken van een natuurlijk beheer en onderhoud van het tuinpark. Verenigingen die hierin slagen ontvangen het recht om het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren te voeren. Afhankelijk van het ontwikkelingsstadium van het tuinpark en de vereniging kent het keurmerk één, twee, drie of vier stippen.

Verenigingen met het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren 2009

Amstelglorie, Amsterdam (.....)	Langs de Akker, Amstelveen (.....)
Eigen Arbeid, Den Haag (.....)	Abstede, Utrecht (.....)
Ons Genot, Utrecht (.....)	De Kaardebol, Zutphen (.....)
Zonnehoek, Amsterdam (.....)	Piccardthof, Groningen (.....)
Ons Buiten, Amsterdam (.....)	
Stadion, Utrecht (....)	Thurlede, Schiedam (....)
Tuinwijck, Groningen (....)	Ons Buiten, Utrecht (....)
Dijkzicht, Amsterdam (....)	Texelstroom, Den Helder (....)
De Amateur, Krimpen a/d IJssel (....)	Het Zonneveld, Leiden (....)
Nieuwe Levenskracht, Amsterdam (....)	Utrecht-Zuid, Utrecht (....)
Ons Buiten, Leiden (....)	Stadspark - Groningen(....)
Zonneweelde, Den Haag (..)	Vijfsluizen, Schiedam (..)
De Grifthoek/VAT Zeist, Zeist (..)	De Boerderij, Rotterdam (..)
Vlijpark, Dordrecht (kandidaat)	
Zonnegaarde, Den Haag (kandidaat)	

In het voorjaar van 2009 maakte Zonnegaarde uit Den Haag de start met het project en zal dat in 2011 afronden. Dit jaar waren er geen eindbeoordelingen, wel een flink aantal herbeoordelingen: Keurmerken zijn niet onbepaald houdbaar. Na vier jaar wordt een herbeoordelingsbezoek afgelegd, op basis waarvan bepaald wordt of het Keurmerk wederom voor vier jaar verlengd kan worden.

Zowel Ons Buiten uit Amsterdam als Piccardthof uit Groningen maakten een welkome en verdiende sprong van drie naar vier stippen. Verder waren er bij de deelnemende verenigingen allemaal prolongaties van het aantal stippen, met dien verstande dat bij allemaal er wel degelijk sprake was van (soms forse) verbetering en versterking van het natuurlijk tuinieren. Vierstipper Langs de Akker uit Amstelveen behaalde -mede dankzij de bonuspunten- een score van maar liefst 104%. De Kaardebol uit Zutphen en Zonnehoek uit Amsterdam kwamen wederom uit op 4 stippen en de drie stippen gingen naar Dijkzicht en Nieuwe Levenskracht uit Amsterdam, Ons Buiten en ATV Utrecht-Zuid uit Utrecht, Texelstroom uit Den Helder en Zonneveld uit Leiden.

Onze mensen

AVVN-bestuur

Chris Zijdeveld	voorzitter, Schiedam
Harry Staas	secretaris, Den Haag
Magda Vlaardingerbroek	penningmeester, Nieuwerkerk aan den IJssel
Theo van der Horst	lid, Amsterdam
Herman Kernkamp	lid, Utrecht
Henk Ringnalda	3 ^e voorzitter, Delfgauw
Ton Thuis	2 ^e voorzitter, Ouderkerk aan den IJssel

Ambassadeur

Anne Bouma, Amstelveen

Personeel

Wim Hoentjen	directeur
Francis Flohr	beleidsmedewerkster
Herman Vroklage	communicatieadviseur
Cecile Kuijpers	groenvoorlichtster
Annette Maassen	financieel-administratief medewerkster
Madelon Veerman	secretariaatsmedewerkster

Consuls

Rook Bouman, Haarlem
 Cor van Dijk, Purmerend
 Krijn Griffioen, Hilversum
 Willem van Wonderen, Haarlem
 Ale Sierksma, Ede
 Hilbert Mast, Voorburg
 Gerrit Prins, Vlissingen

Ereleden AVVN

A.L. Bouma, Amstelveen
 C. Bleumer, Den Haag
 E. Blom, Utrecht
 J. Groothand, Amsterdam
 J. van Hooven, Leiden
 Mw. A.C. de Jong-Kouveld, Barendrecht
 W. van de Klok, Heerhugowaard
 G. Mostert, Zwolle
 P.D. Lampers, Noordwolde

P.W.A. van Nijnatten, Voorschoten
 J.H. Scherpbier, Haarlem
 C.I.M. Schoenmaker, Amsterdam
 A.O. Sierksma, Ede
 W. Vels, Delft
 W. Verwoerd, Gouda
 mw. M. Weirich, Luxembourg
 J. van de Zwart, Leiden

Commissie van Onderzoek

Arie Blok, Den Haag	lid
Jan van de Meeberg, Heerhugowaard	lid
Henk van Schooten, Heemskerk	lid
Bert Zonneveld, Utrecht	1 ^e reservelid
Ger Landzaat, Utrecht	2 ^e reservelid

Landelijke Complexen Keuring

Jieldou van de Berg, Groningen
Sjarifah Meijerman, Amsterdam
Els Knipscheer, Amsterdam
Herman Vroklage, Diemen
Geert Timmer, Delft

Greet Adriaanse, Amsterdam
Cecile Kuipers, Nieuwegein
Sake Tichelaar, Noordsche Schut
Martijn de Wijk, Emmen
Marian van Hessen, Emmen

Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren

Kees Beart (Stichting Natuurverrijking)
Machteld Klees (AVVN)
Anita Maas (AVVN)
Geert van Poelgeest (KNNV)
Geert Timmer (IVN)
Marie-José Meertens (De Kleine Aarde)
Herman Vroklage (AVVN)

Marian van Hessen (AVVN)
Ina Marbus (KNNV)
Wil Stumpe (IVN)
Gerard Mostert (AVVN)
Ellen de Nood, IVN
Josien Segers (KNNV)

Tuinpanel

Joke van den Ban
Herre Bartlema
Kees Beart
Wim den Boer
Marian van Hessen
Wil Stumpe

Adviseurs

Herre Bartlema, Wageningen
Krijn Griffioen, Hilversum
Mr. Fred Kollen, Bussum
Geert Verlind, Den Bosch
Jos Kauffmann, Maarssen

Werkgroepen onderhoud Utrecht en Haarlem

Willem van Wonderen (werkgroep Haarlem en Utrecht)
Krijn Griffioen (werkgroep Haarlem en Utrecht)
Jaap Vos (werkgroep Haarlem)
Rook Bouman (werkgroep Haarlem)

Christian Naethuys (werkgroep Utrecht)
Fons Valk (werkgroep Utrecht)
Francis Flohr (werkgroep Utrecht en Haarlem)

avvn

Vogelvinderweg 50
3544 NJ UTRECHT

(T) 030 - 670 1331
(F) 030 - 670 0525
(E) info@avvn.nl

www.avvn.nl   www.pieperstek.nl
junil 2010